

1981, 14. března, Praha – Dopis Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných švýcarskému výboru Mezinárodní asociace na obranu ve světě pronásledovaných umělců obsahující poděkování za jeho aktivitu v boji proti politické perzekuci v Československu a informaci o zásahu proti Ludvíku Vaculíkovi a o uvěznění Jiřího Gruntoráda.

Drazí přátelé,

už přes rok máme příležitost sledovat s obdivem a vděčností vaši aktivitu ve prospěch československých politických vězňů a umělců postižených perzekucí. Také vaše zpráva o inscenaci jevištní rekonstrukce pražského procesu se členy VONS ve švýcarské televizi i váš dar nás velmi potěšily.¹ Vaše úsilí má pro československou kulturu velký význam, neboť takovéto činy prolamují komunikační bariéry, jimiž jsme obklopeni a které mají znemožnit vzájemný rozhovor tvůrčích duchů, jenž je natolik nezbytný v době, kdy je mocensky vyžadováno perpetuum silentium na obou stranách v zájmu udržení zdání normalnosti situace.

Vy jste však správně pochopili, že nelze mlčet tehdy, když jednomu z nejvýznamnějších evropských dramatiků současnosti Václavu Havlovi je v rámci jeho dlouholetého vězení rušeno i absolutní minimum prostoru pro reflexi tím, že jsou mu v dopisech rodině zakazovány „obecné úvahy a jakékoliv myšlenky“. To koresponduje i se snahou o totální potlačení nezávislé ediční činnosti (v níž se realizuje asi 80 % původních českých novinek), jak se v poslední době projevila v zásazích proti Ludvíku Vaculíkovi² a v uvěznění našeho přítele Jiřího Gruntoráda, který tutéž iniciativu vyvíjel zejména při vydávání literatury nastupující generace (srv. sdělení VONS č. 225)³. Prosíme vás tedy, abyste zejména těmto případům věnovali zvýšenou pozornost.

Děkujeme vám za porozumění, které nám prokazujete a které pomáhá bezprostředně ukazovat na to, jaká je dnešní evropská

situace (a to jak nám v Československu, tak i vám a vašemu publiku) a jak nezbytný je odpovědný postoj k ní.⁴

Informace o Chartě 77, r. 4, 1981, č. 4, s. 7–8.

POZNÁMKY

- ¹ Ke vzniku scénické rekonstrukce procesu se členy VONS konaného 22. a 23. 10. 1979 u Městského soudu v Praze viz sdělení VONS č. 158, dokument č. 159, a dokument č. 1152. K případu Petra Uhla a spol. viz dále mimořádné sdělení VONS ze 30. 5. 1979, dokument č. 114, sdělení VONS č. 115, 118, 128, 129, 137, 141, 142, 143, 144, 153, 156, 205 a 376, dokumenty č. 116, 119, 129, 130, 138, 142, 143, 144, 145, 154, 157, 206 a 379, a dokumenty č. 1143, 1153 a 1163.
- ² Myšlena je zřejmě prohlídka, která proběhla 29. 1. 1981 v souvislosti s trestním stíháním Jiřího Gruntoráda u Ludvíka Vaculíka v jeho pražském bytě i na chalupě v Dobřichovicích v okr. Praha-západ. Část věcí zajištěných při těchto prohlídkách byla zabavena, na což si Ludvík Vaculík marně stěžoval. Dokumenty k domovním prohlídkám u Ludvíka Vaculíka jsou uloženy in: ABS, vyšetřovací spis k případu Jiřího Gruntoráda, sign. V 33827 MV; též stížnost Ludvíka Vaculíka z 24. 6. 1983 na usnesení Městského soudu v Praze o propadnutí jeho věcí zabavených při domovní prohlídce související s případem J. Gruntoráda s příložením usnesením Městského soudu v Praze z 23. 2. 1983 o propadnutí věcí zabavených u L. Vaculíka in: *Listy* 14, 1984, č. 1 (únor), s. 49–55.
- ³ Viz dokument č. 226. K případu Jiřího Gruntoráda viz též sdělení VONS č. 228, 255, 256 a 276, dokumenty č. 229, 256, 257 a 277, a poselství VONS účastníkům demonstrace ve Stockholmu ke 13. výročí okupace Československa obsahující informaci o stoupající perzekuci obránců lidských práv a nonkonformních občanů v Československu s uvedením případů Rudolfa Battěka a Jiřího Gruntoráda ze 7. 8. 1981, dokument č. 1167.
- ⁴ Tento dopis reagoval na francouzsky psanou zprávu (podle obsahu vznikla po 1. 12. 1980) švýcarského výboru Mezinárodní asociace na obranu ve světě pronásledovaných umělců (AIDA) členům Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných o jeho televizní rekonstrukci procesu u Městského soudu v Praze se členy výboru, o zaslání protestního dopisu účastníků inscenace československému prezidentovi Gustávu Husákovi vyjadřující připravenost k další pomoci VONS a o odhodlání dále pomáhat VONS. Dopis byl publikován in: PAŽOUT, Jaroslav: Ohlas na perzekuci členů Výboru na

obranu nespravedlivě stíhaných v roce 1979 (edice dokumentů), *Sborník archivních prací* 55, 2005, č. 1, dok. č. 18, s. 266–267.

Český překlad převážné části dopisu byl publikován v *Informacích o Chartě 77*, r. 4, 1981, č. 4, s. 7:

„Drazí přátelé,

ve francouzské švýcarské televizi jsme mohli 1. 12. provést rekonstrukci procesu z 22.–23. 10. 1979. (Tuto adaptaci provedl Pierre Binar [správně Biner] na základě materiálů, které nám zaslal Palach Press.) Po vysílání byl poslán prezidentu Husákovi dopis podepsaný 304 osobami, jež se účastnily inscenace, žádající zastavení perzekucí a propuštění členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, kteří jsou ještě vězněni. Výtěžek z představení a výsledek sbírky byl věnován fondu na podporu obětí politické perzekuce v Československu.

Nechceme se však omezit jen na to a rádi bychom pokračovali v pomoci VONS, např. rozhlasovým vysíláním nebo články v tisku, a poslat [sic] Vám i další finanční příspěvky.

Byli bychom rádi, kdybychom znali Vaše přání v tomto směru, jakož i Vaše potřeby a potíže, tak abychom Vám mohli co nejúčinněji pomáhat.

Budeme Vám vděční, sdělíte-li nám, že jste dostali naši zásilku. Rovněž nám sdělte, chcete-li raději, abychom psali anglicky či německy. Očekávající Vaši odpověď, prosíme, abyste, drazí přátelé, důvěřovali v naši podporu ve Vašem zápase i v naše přátelství.

Výbor A. I. D. A. ve Švýcarsku“

K televizní rekonstrukci procesu u Městského soudu v Praze se členy VONS uskutečněnou francouzskojazyčnou švýcarskou televizí viz též upoutávku na videoprojekci této rekonstrukce publikovanou in: *Bulletin L'Amitié Franco-Tchécoslovaque*, 1982, č. 5 (říjen), s. 1. Bulletin je uložen in: LP, Sb. VONS, inv. č. 310, sign. IV/87, kart. 53.